

Visn. Lviv. Univ., Ser. Zhurn. 2021: 50; 40–47 • DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vjo.2021.50.11094>

УДК 070.4-051(430=161.2-054.72)"192/200"В.Леник:329.17

ВОЛОДИМИР ЛЕНИК ЯК ЖУРНАЛІСТ І РЕДАКТОР У СЕРЕДОВИЩІ УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ

Юлія Присяжна-Гапченко

Львівський національний університет імені Івана Франка

вул. Генерала Чупринки, 49, 79044, Львів, Україна

e-mail: juliagapchenko@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-9159-1042>

У статті розглянуто журналістську та редакторську діяльність Володимира Леника (14.06.1922–02.11.2005) – одного з провідних діячів української еміграції в Німеччині. Вперше окреслено основні віхи його життя і творчості. Систематизовано проблематику його публіцистичних та журналістських виступів, яка була підпорядкована здійсненню кількох важливих завдань, а саме боротьбі за українську незалежність у нових умовах, плеканню і збереженню національної ідентичності, протидії ворожій радянській пропаганді. На прикладі очолюваного Володимиром Леником журналу «Знання» розкрито деякі аспекти його редакторської майстерності.

Ключові слова: українська еміграція, національна ідентичність, журналістська та редакторська діяльність, організація Українських націоналістів, періодика.

Вступ. Українська журналістика багата явищами, унікальними процесами, іменами, яким донині не приділено належної уваги з боку дослідників. Поодинокі студії, які з'явилися останнім часом, заповнюють деякі білі плями в історії преси. Їхня поява зумовлена зацікавленням деяких науковців виданнями, творчістю публіцистів, журналістів, діяльністю редакторів, серед яких були відомі політики, економісти, громадські та культурні діячі, а також змістом публікацій газет, журналів, альманахів, у яких відображалися і осмислювалися події та факти дійсності, які під сучасну пору цікавлять політологів, істориків, філологів, культурологів, правознавців тощо. На жаль, дослідження української періодики не скоординоване між численними кафедрами журналістики. Тут варто наголосити на потребі комплексного підходу до створення історії журналістики, до осмислення процесів, які сьогодні відбуваються в засобах масової інформації.

Постановка проблеми. В історії української журналістики цілком рельєфно простежується сегмент газет та журналів політичних партій та організацій, молодіжних спілок, які були їхнім резервом або перебували під впливом партійно чи організаційно заангажованих видавців, редакторів або співробітників. Така періодика, яка виходила від кінця XIX ст. до початку 90-х років XX ст., не могла бути об'єктивно досліджена в умовах комуністичного тоталітарного режиму, бо сукупно

кваліфікувалася як буржуазна, тобто «шкідлива» для широких народних мас і, відповідно, – індивіда. Натомість ці газети та журнали, а також альманахи, бюлетені складають щільний пласт партійних видань (за типологією), які заслуговують на детальне вивчення. Особливо зримо спостерігаємо за появою і розвитком партійної періодики в середовищі політичної української еміграції в Європі після завершення Другої світової війни. Характерними особливостями її функціонування є гостра міжпартійна полеміка, дохідлива пропаганда програм партій та організацій, завоювання симпатій і прихильності різних поколінь емігрантів, виховання і залучення молоді до боротьби за українську незалежність. Здійсненню таких завдань підпорядковувалася тематична політика газет та журналів, які перебували під партійним впливом. Відповідно до завдань формувалися редакції видань, а також коло позаштатних авторів.

Мега статті. Вперше окреслити життєвий шлях, журналістську і редакторську діяльність Володимира Леника у періодиці Організації Українських Націоналістів (революційної), яка виходила в середовищі еміграції після Другої світової війни, і ввести його ім'я в український науковий та культурно-історичний обіг.

Останні дослідження і публікації. Після здобуття української Незалежності визначилася когорта вчених, які у своїх працях (статтях, монографіях, підручниках) досліджували деякі аспекти функціонування еміграційної періодики. Це, насамперед, Олег Богуславський, Володимир Качкан, Степан Кость, Іван Крупський, Ігор Михайлин, Михайло Присяжний, Мирослав Романюк, Наталя Сидоренко, Лідія Сніцарчук, Микола Тимошик, Юрій Шаповал та інші. Вони принагідно є авторами силуетів журналістів, редакторів, які творили діаспорну пресу і не могли бути включеними у варіанти історії української журналістики радянського часу.

Про Володимира Леника, його політичну, громадську і журналістську діяльність довідуємося із невеликого за обсягом збірника, виданого на пошану його 75-літнього ювілею¹. Тут вміщено деякі спогади, рецензії та відгуки на його книжки, привітання поважних осіб і установ. Все це сукупно творить образ непересічної людини – громадського діяча, педагога, редактора і журналіста Володимира Леника.

Виклад основного матеріалу. Володимир Леник народився 14 червня 1922 р. в с. Підлісне Підгаєцького повіту (тепер – Монастирський район Тернопільської області) в родині сільського музиканта-скрипаля і волоського писаря. Цієї функції батько був позбавлений польськими властями². Внаслідок жорсткого протистояння між окупантами і сільським населенням у 20-30 роки активізувалося громадсько-політичне життя на селі, відбувалися процеси національного прозріння. В. Леник з шкільної лавки був захоплений організаційною та освітньою діяльністю, залучаючи ровесників до самоосвітніх гуртків, хліборобського вишколу. Така активна позиція привела його у листопаді 1938 р. до лав юнацтва ОУН. А вже у березні 1939 р. Володимира Леника польський суд у Бережанах засудив до 3 років позбавлення волі. Можливо, той факт без належного розслідування з боку нової радянської адміністрації вплинув на призначення юнака у 1940 р. вчителем (після тримісячних вчи-

¹ *Володимир Леник. На пошану 75-літнього ювілею Почесного сенатора Українського Вільного Університету* (1997), Видавничий центр «Арсенал», Львів – Мюнхен, 54 с.

² Деякі біографічні дані почерпнуті з авторського рукопису «Володимир Леник – короткий життєпис», який знаходиться в особистому архіві авторки, 3 стор., Ф.-А-4.

тельських курсів у Підгайцях), а згодом і завідувачем початкової школи на Вазі (присілку Підлісного). Одночасно він навчався у педагогічній школі в Бережанах, яка продовжувала діяти і за часів німецької окупації.

Після проголошення Акту відновлення Української Держави у червні 1941 р. В. Леник активно включається у створення самостійних адміністрацій у рідному та сусідніх селах, виконує відповідальні доручення ОУН на теренах Генерального Губернаторства і Третього Райху. Зазнає переслідувань гестапо і вже в листопаді 1942 р. його таки вислідили у Берліні й ув'язнили в концентраційному таборі «Бухенвальд». Тут Володимир Леник пробув до квітня 1945 р., дочекавшись визволення американськими військами. Лише 1992 р. вийде окремим виданням у серії «Varia» № 39 Українського Вільного Університету його брошура «Мій полиновий Бухенвальд (очима і серцем українського патріота)», у якій він з висоти пережитих літ осмислить ці важкі невольничі роки. Мемуарний текст стислий, але максимально інформаційно насичений і є свідченням його неабиякого журналістського досвіду.

Після Бухенвальду – американська зона окупації, табори для переміщених осіб в Дравсмюлле, Ляйпгаймі, Корнбергу, Алєндорфі – Володимир Леник входить до управ таборів, відповідаючи за освітню, виховну і, вперше, пресову роботу. У листопаді 1945 р. організовує і стає головним редактором «усної газети» в Корнбергу, яка озвучується тричі на тиждень для переміщених осіб. А в березні 1949 р. входить до редакції журналу «Авангард», який видає Спілка української молоді. Це були перші кроки В. Лєника у журналістиці. Від листопада 1951р. він стає співредактором тижневика «Український самостійник», а з 1954 року – членом редакції часопису «Шлях Перемоги», згодом – його видавцем. Провід ОУН доручив йому бути головним редактором молодіжних журналів «Авангард», «Крилаті», які за короткий час стають популярними у середовищі української еміграції завдяки втіленню продуманої тематичної політики. Володимир Лєник на той час студіює лісництво, мови, журналістику, політологію, історію і педагогіку в техніко-господарському інституті, Українському Вільному Університеті, Вищій політичній школі у Мюнхені. Він поєднує це з активною працею у структурах Спілки української молоді, тереновому провіді ОУН на Німеччину, з викладанням в Українській гімназії Ляйпгайма. Журналістська робота займає головне місце у його різносторонній діяльності. Як головний редактор В. Лєник утверджується у журналі для виховників СУМу «Знання», німецькомовному «Freie Presse Korespondenz».

Канадський тижневик «Гомін України» запрошує його на посаду свого європейського кореспондента. Статті, репортажі, огляди, коментарі, есеї В. Лєника з'являються у газетах «Час» (Фюрт, Нюрнберг) «Українець – Час» (Париж), «Українська думка» (Лондон), «Свобода» (Нью-Йорк), «Der Europäische Osten» (Мюнхен), «Расе» (Торонто), «Volksbote», «Ukrainische Rundschau», «Ukraine» (Мюнхен), збірниках, альманахах. багато часу займає його громадсько-політична, освітня діяльність – у Світовому конгресі Вільних українців, СУМі, представництві української еміграції в Німеччині, Товаристві «Рідна школа», Спілці українських журналістів, Союзі вільної преси, Європейському Союзі екзильних журналістів, кураторії міжнародного «Haus der Begegnung» (дому зустрічей), який об'єднував представників 21 національності. У 1967 році В. Лєник захищає дисертацію з історії українського молодіжного руху, яку виконував під керівництвом Наталії Полонської-Василєнко, і стає

магістром. У 1988 році ректор Володимир Янів запрошує його на посаду головного секретаря (канцлера) Українського Вільного Університету.

Обіймаючи відповідальні пости в ієрархії організованого українського еміграційного життя, Володимир Леник ніколи не покидав редакторської та журналістської праці. У його доробку – сотні публікацій, значна частина яких увійшла у двотомне видання «Українці на чужині»³. Сукупно вони відтворюють багатоманітне післявоєнне життя української еміграції в Європі і світі. Незважаючи на партійну заангажованість, Володимир Леник в оцінці процесів, явищ, подій, займає позицію українського патріота, який в неймовірно складних умовах чужини сповна віддає себе служінню Батьківщині. Поза рідною землею активно діяли українські організації та установи – політичні, громадські, наукові, культурницькі, молодіжні, освітні, ветеранські, релігійні, фінансові, кооперативні, харитативні, спортивні, дитячі та ін., створюючи унікальну духовну атмосферу, підпорядковуючи свою працю святій для кожного політичного емігранта меті – плеканню і збереженню національної ідентичності. Всі вони були в об'єктиві журналістики і публіцистики Володимира Леника, про доробок якого влучно писав редактор його книг Ігор Ходек: «Мандруючи з Володимиром Леником по «Українах» – канадській, англійській, німецькій, австрійській, певної хвилини застановляємося, що є за розповідями автора щось незбагненне, яке єднає його репортажі в цілісність. І тільки прочитавши нотатки магістра, розумієш, що творить ту цілісність «основна дійова особа» – автор. Не своєю присутністю в нотатках із «далеких доріг», а тим простим, доступним для читача «лениківським» стилем, делікатним гумором, неупередженістю до осіб, про яких пише, респектом різних українських середовищ, уболіванням за національну справу. Отож, у репортажах Володимира Леника є його інтелект, життєвий досвід, вроджена «галицька» інтелігентність»⁴.

Неймовірними зусиллями в країнах поселення емігрантів була створена модель українського суспільства зі спільним урядом на чолі, з політичними, громадськими, релігійними, культурними, науковими та іншими інституціями, які взаємодіяли між собою, виробляли цінний досвід, який планували застосувати в Україні після здобуття незалежності. Преса в тому шляхетному процесі займала дуже відповідальне місце, фіксуючи віхи еміграційного поступу, осмислюючи перебіг діаспорного життя. Володимир Леник, як журналіст і редактор низки видань, зробив помітний внесок в активізацію діяльності екзильних організацій та установ, інституційне їх оформлення і визнання на міжнародному рівні. Він був наполегливим і невтомним у досягненні мети, як слушно зауважує Ігор Ходек: «автор переконує, що Україна є там, де її сини. Навіть на чужині можна будувати «України». Знаємо Шевченкове: «В своїй хаті – своя правда...». Володимир Леник, описавши подорожі власної долі,

³ Леник, Володимир (1994), *Українці на чужині, або репортажі з далеких доріг, Книга перша*, «Червона Калина», Львів, 324 с.; Леник, Володимир (1996), *Українці на чужині, або репортажі з далеких доріг, Книга друга*, «Червона Калина», Львів, Книга друга, 264 с.

⁴ Ходек, Ігор (1997), «України» Володимира Леника», *Володимир Леник. На пошану 75-літнього ювілею Почесного Сенатора Українського Вільного університету*, Видавничий центр «Арсенал», Львів-Мюнхен, с.17.

їх жертвовну працю, доказав, що і в «чужій» хаті на повен голос можна говорити про українське, по-українському, для блага українства!»⁵.

Відзначаючи тематичну багатоаспектність журналістського доробку Володимира Леника, мусимо однак виділити його «перевисання» до молодіжної проблематики. Це пояснюється тим, що Леник-науковець досліджував історію українських молодіжних рухів, а як член ОУН виконував важливі далекосяжні завдання виховання молоді, залучаючи її до боротьби за незалежність України.

У 1946 році в Німеччині з ініціативи закордонних частин ОУН засновано Спілку Української Молоді (СУМ) – загальнонаціональну патріотичну організацію, виховна програма якої зводилася до гасла «Бог і Україна». Вона швидко розбудовувалася і охоплювала членів від 6 до 35 років і старших, поділяючи їх на чотири вікових групи. Одразу (1947 р.) засновано журнал «Авангард» як орган Центральної управи СУМу, а в 1963 р. – місячник «Крилаті»⁶, якому судилося виходити з 1992 року у вже незалежній Україні. В. Леник був одним із творців тематичної концепції цих видань, а також першим редактором та активним автором. На початку 50-х років виникла потреба створити навчально-методичне видання для виховників юнацтва СУМу, тобто членів двох перших вікових груп (6-12 рр.; 12-18 рр.). Отож, 1954 р. засновано журнал для виховників «Знання», який, як зазначалося на титульній сторінці, «видається для внутрішнього вжитку Спілки Української Молоді, як офіційний журнал відділу юнацтва СУМу при Центральній управі». Незмінним головним і відповідальним редактором цього видання був Володимир Леник.

Упродовж п'яти років вийшло дев'ятнадцять чисел журналу «Знання», зміст якого сповна був підпорядкований тим завданням, які були визначені у вступному зверненні, а саме бути надійним порадиником і помічником у «важкій та відповідальній праці» для виховників наймолодшого сумівського членства від яких залежить поліпшення і удосконалення виховної праці серед дітей та молоді, як «важливої ділянки нашого національного життя»⁷. Вже з перших номерів журналу склалася система постійних рубрик та розділів – «З історії України», «З історії українського мистецтва», «З історії української літератури», «З географії України», «Організаційні справи», «Взірцеві лекції» (руханкові вправи юнацтва), «Для гуртового співу» (пісні, колядки, гагілки з нотами), «Лектура до історії України», «Матеріали до географії України». Серед авторів цього видання відомі у середовищі української еміграції особистості: педагог І. Петрів, професори О. Кульчицький, Г. Ващенко, Е. Жарський, о.д-р І. Музичка та ін. З огляду на брак літератури тут друкувалися твори Т. Шевченка, І.Франка, Лесі Українки, Чайки Дністрової, С. Руданського, С. Воробкевича, Б. Лепкого, М. Островерха та низки авторів-початківців із середовища СУМу.

Окремо розглянемо одне з чисел журналу «Знання», щоб звернути увагу на доцільність тематичної структури. Випуск за вересень 1957 р. відкривається традиційним листом до читачів, в якому закликається до подолання шаблонності і однома-

⁵ Ходак, Ігор (1997), «Ми маємо обов'язок жити рідним українським життям», *Володимир Леник. На пошану 75-літнього ювілею Почесного Сенатора Українського Вільного університету*, Видавничий центр «Арсенал», Львів – Мюнхен, с. 28.

⁶ Див.: *Енциклопедія Українознавства. Словникова частина* (1976), «Молоде життя», Париж – Нью-Йорк, т. 8, с. 3003-3005.

⁷ *Знання: Журнал виховників юнацтва Спілки Української Молоді: Збірник (1954)*, числа 1-19 (1954-1954), Мюнхен, ч. 1.

нітності у виховній роботі, до використання нових методів і засобів, враховуючи і власний, і чужий досвід. Стержнем цього номера є продовження методичних порад головного редактора Володимира Леника під заголовком «Теорія і практика / кілька думок під розвагу виховникам юного СУМу», в яких акумульовано проєктні поради для керівників окремих груп юнацтва. Тут же друкується 18-а вірцева лекція «Руханкові вправи юнацтва». Під рубрикою «З історії України» вміщено 9-у подачу про козаччину «Козацька боротьба за віру і за народні права», а в розділі «Лектура до історії України» поезія Т. Шевченка «Тарас Трясило». Виховникам пропонувалося використати публікації про давнє українське мистецтво (рубрика «З історії українського мистецтва»), а також про минуле українських земель (рубрика «З географії України»). Розділ «Для читання і гутірок» містив продовження повісті І. Петренка «Малі козаки», вірші Григора Луківа та Миколи Волощука. Під рубрикою «Для театральних гуртків» надруковано продовження п'єси-казки Галини Орлівни «Князь-на-Жаба». Органічно вписується у структуру цього номера частина серії «Гагілки» з нотами і схемою танцювального дійства «Гості»⁸.

Незважаючи на це, що СУМ, як і його видання, належали до добре розгалуженої системи ОУН, у жодному з 19 чисел не знаходимо публікацій ідейно-політичного характеру. Натомість мусимо зауважити, що весь контент комплексу спрямований у русло виховання юнацтва у дусі збереження і плекання української національної ідентичності.

Висновки. Журналістська та редакторська діяльність Володимира Леника проходила впродовж сорока років поза Україною. В умовах еміграції політично заангажовані українці розраховували на тимчасовість свого перебування за кордоном і готувалися до перенесення створених схем та інституцій на рідні землі. Це було чи не головною частиною концепції визвольної революції, детально розробленої ОУН під керівництвом Степана Бандери і успішно втілюваної у післявоєнні роки. Володимир Леник, виконуючи відповідальні доручення Організації, проявив себе на кількох напрямках діяльності, які органічно поєднувалися з його журналістською та редакторською роботою. Як редактор він був промотором створення і реалізації моделей журналів «Авангард», «Крилаті», «Знання», «Freie Presse Korespondenz», газети «Шлях перемоги». Як журналіст Володимир Леник залишив вагомий доробок, значна частина якого увійшла у двотомне видання «Українці на чужині, або репортажі з далеких доріг». Тематика його газетно-журнальних публікацій спрямована на висвітлення шкільних, молодіжних, студентських, культурних, наукових проблем, організації та діяльності еміграційних структур, політичної боротьби еміграції, розвінчання антиукраїнських московських диверсій та провокацій. Таке розмаїття проблематики творів В. Леника було спрямоване у русло втримання революційного темпераменту в середовищі діаспори і плекання та збереження української національної ідентичності.

⁸ Знання: Журнал виховників юнацтва Спілки Української Молоді: Збірник (1957), числа 1-19 (1954-1954), Мюнхен, ч. 8.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Володимир Леник. *На пошану 75-літнього ювілею Почесного сенатора Українського Вільного Університету* (1997), Видавничий центр «Арсенал», Львів – Мюнхен, 54 с.
2. *Енциклопедія Українознавства. Словникова частина* (1976), «Молоде життя», Париж – Нью-Йорк, т. 8, с. 3003-3005.
3. *Знання: Журнал виховників юнацтва Спілки Української Молоді: Збірник* (1954), числа 1-19 (1954-1954), Мюнхен, ч. 1.
4. *Знання: Журнал виховників юнацтва Спілки Української Молоді: Збірник* (1957), числа 1-19 (1954-1954), Мюнхен, ч. 8.
5. Леник, Володимир (1994), *Українці на чужині, або репортажі з далеких доріг, Книга перша*, «Червона Калина», Львів, 324 с.
6. Леник, Володимир (1996), *Українці на чужині, або репортажі з далеких доріг, Книга друга*, «Червона Калина», Львів, Книга друга, 264 с.
7. Ходак, Ігор (1997), «Ми маємо обов'язок жити рідним українським життям», *Володимир Леник. На пошану 75-літнього ювілею Почесного Сенатора Українського Вільного університету*, Видавничий центр «Арсенал», Львів – Мюнхен, с. 28.
8. Ходак, Ігор (1997), «України» Володимира Леника», *Володимир Леник. На пошану 75-літнього ювілею Почесного Сенатора Українського Вільного університету*, Видавничий центр «Арсенал», Львів-Мюнхен, с. 17.

REFERENCES

1. *Volodymyr Lenyk. Na poshanu 75-litnoho yuvileiu Pochesnoho senatora Ukrainskoho Vilnoho Universytetu* (1997), Vydavnychyi tsentr «Arsenal», Lviv – Miunkhen, 54 s.
2. *Entsyklopediia Ukrainoznavstva. Slovnykova chastyna* (1976), «Molode zhyttia», Paryzh – Niu-York, t. 8, s. 3003-3005.
3. *Znannia: Zhurnal vykhovnykiv yunatstva Spilky Ukrainskoi Molodi: Zbirnyk* (1954), chysla 1-19 (1954-1954), Miunkhen, ch. 1.
4. *Znannia: Zhurnal vykhovnykiv yunatstva Spilky Ukrainskoi Molodi: Zbirnyk* (1957), chysla 1-19 (1954-1954), Miunkhen, ch. 8.
5. Lenyk, Volodymyr (1994), *Ukrainci na chuzhyni, abo reportazhi z dalekykh dorih, Knyha persha*, «Chervona Kalyna», Lviv, 324 s.
6. Lenyk, Volodymyr (1996), *Ukrainci na chuzhyni, abo reportazhi z dalekykh dorih, Knyha druha*, «Chervona Kalyna», Lviv, Knyha druha, 264 s.
7. Khodak, Ihor (1997), «My maiemo oboviazok zhyty ridnym ukrainським zhyttiam», *Volodymyr Lenyk. Na poshanu 75-litnoho yuvileiu Pochesnoho Senatora Ukrainskoho Vilnoho universytetu*, Vydavnychyi tsentr «Arsenal», Lviv – Miunkhen, s. 28.
8. Khodak, Ihor (1997), «Ukrainy» Volodymyra Lenyka», *Volodymyr Lenyk. Na poshanu 75-litnoho yuvileiu Pochesnoho Senatora Ukrainskoho Vilnoho universytetu*, Vydavnychyi tsentr «Arsenal», Lviv-Miunkhen, s. 17.

VOLODYMYR LENYK AS A JOURNALIST AND EDITOR IN THE ENVIRONMENT OF UKRAINIAN EMIGRATION

Julia Prsyazhna-Gapchenko

Ivan Franko National University of Lviv,

Generala Chuprynky Str. 49, 79044, Lviv, Ukraine

e-mail: juliagapchenko@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-9159-1042>

In this article considered Journalistic and editorial activity of Volodymyr Lenika (14.06.1922–02.11.2005) – one of the leading figures of Ukrainian emigration in Germany. First outlined basic landmarks of his life and creation.

Journalistic and editorial activity of Volodymyr Lenik was during to forty years out of Ukraine. In the conditions of emigration politically zaangazhovani Ukrainians counted on temporality of the stay abroad and prepared to transference of the created charts and instituciy on native lands. It was or by not main part of conception of liberation revolution of elaborate OUN under the direction of Stepan Banderi, and successfully incarnated in post-war years. Volodymyr Lenik, executing responsible commissions Organization, proved on a few directions of activity, which were organically combined with his journalistic and editorial work. As an editor he was promotorom of creation and realization of models of magazines «Avangard», «Krylati», «Znannia», «Freie Presse Korespondenz», newspapers «Shliakh peremogy». As a journalist Volodymyr Lenik left ponderable work, considerable part of which entered in two-volume edition «Ukrainians on strange land, or reporting, from long journeys». Subject of him newspaper-magazine publications directed on illumination of school, youth, student, cultural, scientific problems, organization and activity of emigrant structures, political fight of emigration, to dethronement of the antiukrainskikh Moscow diversions and provocations. Such variety of problematic of works of V. Lenika was directed in the river-bed of retaining of revolutionary temperament in the environment of diaspore, to bringing in of it to activity in public and political life. Problematic of him is systematized publicism and journalistic appearances, which was inferior realization of a few important tasks, namely to the fight for Ukrainian independence in new terms, cherishing and maintainance of national identity, counteraction hostile soviet propaganda. On an example headed Volodymyr Lenikom a magazine «Knowledge» some aspects are exposed him editorial trade.

Keywords: Ukrainian emigration, national identity, journalistic and editorial activity, organization of the Ukrainian nationalists, periodicals.